

הנכדים מלכלכים את הבית

שרה פותבת: אֲנַחְנוּ זוג עם שלושה ילדים גדולים. הֵבֵן הַבְּכוֹר נָשׂוּי וַיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי בָּנִים, הַגְּדוֹל בֵּן אַרְבַּע וְהַקָּטָן בֵּן שְׁלוֹשׁ. בְּחָגִים וּבְשִׁבְתוֹת הֵם מֵתְאַרְחִים אֲצֵלָנוּ. אֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים מְאֹד אֶת הַנְּכָדִים, אֲבָל כְּשֶׁהֵם מְגִיעִים – אֲנַחְנוּ בְּמִתָּח. מִי יִקְבֹּל מִכָּה מִהַשּׁוֹלְחָן? מִי יִשְׁבּוֹר אֶגְרֵטֶל? מִי יִתְלוֹשׁ עָלֵים מִהַעֲצִיצִים? מִי יְפַזֵּר אֶת הָעוֹגִיּוֹת וַיִּשְׁפּוֹךְ מִיֵּץ עַל הַשֻּׁטִיחַ? מִי יִלְכֹךְ אֶת הַקִּירוֹת? כִּמָּה חוֹל יִישָׁאָר עַל הַסְּפוֹת?... אֲצֵל אִמָּא שְׁלֵהֶם יֵשׁ סֵדֶר וְנִיקְיוֹן, אֲבָל כְּשֶׁהֵם מְגִיעִים אֵלֵינוּ הֵם מֵתְנַהֲגִים כְּאִילוֹ אֵין חוֹקִים. אִמָּא שְׁלֵהֶם נִהְנִית מְשִׁיחָה עִם שָׂאָר בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה וְ"שׁוֹכַחַת" שֶׁהֵם קִיָּמִים, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשִׁמּוֹר שֶׁלֹּא יִקְבְּלוּ מִכָּה אוֹ יִפְלוּ, וְאַחֲרֵי שֶׁהֵם הוֹלְכִים אֲנַחְנוּ עוֹבְדִים שְׁעוֹת כְּדִי לְהַחְזִיר אֶת הַבֵּית לְמַצֵּב הַקּוֹדֶם. הַבְּעֵיָה הָעִיקָרִית הִיא, שֶׁלֹּא נָעִים לָנוּ לְהַעֲרִיר לָהֶם אוֹ לְאִמָּא שְׁלֵהֶם. אֲנַחְנוּ מִמְשׁ בְּדִילָמָה. מִצַּד אֲחֵר אֲנַחְנוּ כְּמוֹכֵן אוֹהֲבִים אוֹתָם וְשׂוֹמְחִים לִפְגוֹשׁ אוֹתָם, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי אֲנַחְנוּ מֵתְפַזְצִים (פּוֹעֲסִים) כְּשֶׁאֲנַחְנוּ רוֹאִים אֶת הַנְּנֻקִים בְּבֵית.

מֶה דַּעְתְּךָ? הֲאֵם אֶפְשָׁר לְהַעֲרִיר לְיִלְדֵים? אֲנַחְנוּ פּוֹחֲדִים שֶׁאֵם נָעִיר לָהֶם, הֵם לֹא יֵאָהְבוּ אוֹתָנוּ וְלֹא יִרְצוּ לְבוֹא אֵלֵינוּ.

visual: יובל

וְלִלְמֹד אוֹתָם אֶת הַפְּלִלִים?

הַתְּשׁוּבָה מֵתְחַלֶּקֶת לְשְׁנֵי: קוֹדֶם כּוֹל – הַהוֹרִים. הֵם צְרִיכִים לְחַנֵּךְ אֶת הַיִּלְדִים לְכַבֵּד אֶת הַחוֹקִים בְּבֵית שְׁלֵהֶם. הֵם צְרִיכִים גַּם לְלַמֵּד אוֹתָם שֶׁכָּל מְקוֹם יֵשׁ חוֹקִים שֶׁהֵם צְרִיכִים לְהַפִּיר וּלְכַבֵּד. עַד כַּאֲן הַחֶלֶק הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַתְּשׁוּבָה. וְהַחֶלֶק הַשֵּׁנִי: כָּל אֶחָד קוֹבֵעַ אֶת הַחוֹקִים בִּ"שֹׁטַח הַפְּרִטִי" שֶׁלוֹ. וְלִכּוֹן, אִם בָּאִים אוֹרְחִים אֵלֵינוּ הַבֵּיתָה – זְכוּתָנוּ וְתַפְקִידָנוּ לִזְמַר לָהֶם מַה הַפְּלִלִים אֲצֵלָנוּ. זְכוּתָנוּ לִזְמַר: אֲצֵלָנוּ לֹא מַעֲשִׂים, אוֹ: אֲצֵלָנוּ לֹא יוֹשְׁבִים עַל הַשּׁוֹלְחָן.

גְּבוּלוֹת הָאֲהָבָה

מִמִּכְתָּבָה שֶׁל שָׂרָה אֲנִי לִזְמֶדֶת שֶׁהַנְּכָדִים שֶׁלָּהּ יוֹדְעִים לְכַבֵּד חוֹקִים. עוֹבְדָה – הַבֵּית שֶׁלָּהֶם נָקִי וּמְסוֹדֶה. אֲנִי לִזְמֶדֶת מִכָּךְ שֶׁהַהוֹרִים שֶׁלָּהֶם יוֹדְעִים לְהַצִּיב לָהֶם גְּבוּלוֹת.

אֲבָל, חֶסֶר לָהֶם הַחֶלֶק הַנוֹסֵף בַּחֲנִינוּךְ: לְדַעַת לְכַבֵּד חוֹקִים בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרִים.

בְּנוֹשָׂא הַזֶּה יֵשׁ כִּמָּה "אֲשָׁמִים": מִצַּד אֶחָד –

הַהוֹרִים, שֶׁמִּפְסִיקִים לְחַנֵּךְ אוֹתָם בְּרָגַע שֶׁהֵם מְגִיעִים לְבֵית הַסְּבִים. וּמִצַּד שְׁנֵי – הַסְּבִים, שֶׁפּוֹחֲדִים לְחַנֵּךְ אוֹתָם. הֵם פּוֹחֲדִים שֶׁאֵם יַעֲרִיר לָהֶם עַל הַתְּנַהֲגוּתָם, הַנְּכָדִים לֹא יֵאָהְבוּ לְבוֹא אֵלֵיהֶם.

בֵּין הַשּׁוֹרֹת אֲנִי קוֹרֵאת גַּם בִּיקוּרַת עַל הַכֹּלָה, שֶׁמִּשְׁאִירָה לְסְבִים אֶת כָּל הָעֲבוּדָה. שָׂרָה וּבַעֲלָה פּוֹחֲדִים, כִּנְרָאָה, לֹא רַק מִהַנְּכָדִים... אֲגַב, הֵבֵן לֹא מוֹזְכָּר כָּלֵל...

הַתְּשׁוּבָה שֶׁלִּי הִיא: קוֹדֶם כּוֹל לְהַפְסִיק לְפַחוֹה. כִּשְׁאֵתָה אִזְמַר "לֹא" לְנֶכֶד אוֹ לִילָד, אֵין פִּירוּשׁ הַדְּבָר שֶׁאֵתָה לֹא אוֹהֵב אוֹתוֹ. הַהֶפֶךְ הוּא הַנְּכוּן! כִּשְׁאֵתָה אִזְמַר "לֹא" לְנֶכֶד, פִּירוּשׁ הַדְּבָר שֶׁאֵתָה אוֹהֵב אוֹתוֹ וּמִכֵּין אוֹתוֹ לְחַיִּים.

אִם תֹּאמְרוּ אֶת הַ"לֹא" בְּצוּרָה בְּרוּרָה וּפְשׁוּטָה – הַיִּלְדִים יִלְמְדוּ לְקַבֵּל אוֹתוֹ, וְגַם יִדְעוּ שֶׁסָּבָא וּסְבִתָּא אֲנָשִׁים רְצִינִיִּים. הֵם יִלְמְדוּ שֶׁאֵין סְתִירָה (קוֹנְטְרִדִיקְצִיָּה) בֵּין גְּבוּלוֹת וּבֵין אֲהָבָה, אֲלֵא לְהַפְּרִי:

אֲנִי מַצִּיעָה לְשָׂרָה וּבַעֲלָה לְנִסֵּחַ, קוֹדֶם כּוֹל לְעִצְמָם, מִכָּה הַגְּבוּלוֹת. "בְּבֵית שְׁלָנוּ... אֲצֵלָנוּ לֹא... אֲצֵלָנוּ לֹא"... יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁכְּדָאִי לְעִמּוֹד עָלֵיהֶם, וַיֵּשׁ דְּבָרִים שֶׁאֶפְשָׁר לְוֹתֵר עֲלֵיהֶם – אֲבָל הַגְּבוּלוֹת צְרִיכִים לְהִיטֵר בְּרוּרִים. וְאוֹלִי כְּדָאִי לְעַבּוֹר שׁוֹב עַל הַבֵּית וּלְכַדּוֹק מַה אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אוֹ לְהוֹזִיז לְפָנֵינוּ שֶׁהַקְּטָנִים בָּאִים, כְּדִי לְמַזְעֵר (לְהַקְטִין) אֶת הַנְּזָקִים.

רִאשִׁיתִי כִּבְר בְּתִים שֶׁבָּהֶם מוֹצִיאִים אֶת כָּל הַרְהִיטִים לְפָנֵינוּ שֶׁהַנְּכָדִים בָּאִים וּמִשְׁאִירִים בֵּית רִיק. לֹא לִכָּךְ אֲנִי מֵתְפַזְזֶנֶת בְּהַמְלָצָה שֶׁלִּי. הַבֵּית צָרִיךְ לְהִירָאוֹת כְּבֵית. הַיִּלְדִים צְרִיכִים לְלַמֵּד לְתַפְקֵד בְּזִהֲרוּת וּבִאֲחִירוֹת בְּסִבִּיבָה נוֹרְמָלִית. לֹא בְּחֶלֶל רִיק...

אֲנִי מַצִּיעָה לָכֵם לְשׁוֹחַח עַל הָעֲנִיָּן בְּפִתִּיחוֹת וּבִכְנוֹת עִם הֵבֵן וְהַפְּלָה, וּלְשַׁתֵּף אוֹתָם בַּהַחֲלָטָה שֶׁלָּכֶם לְשִׁים גְּבוּלוֹת לְנְכָדִים בְּבֵיתָכֶם. אֲנִי מִקְוִוה שֶׁכָּל הַצְדָּרִים יִבְנִינוּ שֶׁאֵין מְדוּבָר בְּנִיסִיוֹן שֶׁלָּכֶם לְלַמֵּד אוֹתָם אִיךְ לְחַנֵּךְ אֶת הַיִּלְדִים שֶׁלָּהֶם, אֲלֵא בְּתַפְקִידָכֶם וּבְזְכוּתָכֶם לְנַהֵל אֶת בֵּיתָכֶם כְּמוֹ שֶׁאֵתָם מְבִינִים. אֲנִי מִקְוִוה שֶׁהַתְּשׁוּבָה שֶׁלָּהֶם תִּהְיֶה חַיִּיבִית וְאוֹהֶרֶת. אִם לֹא – צָרִיךְ לְחַנֵּךְ גַּם אוֹתָם וּלְשִׁים גַּם לָהֶם גְּבוּלוֹת...

עֲנֵת דוֹתָן

מִכְּתָבִים לְמְדוֹר "הַכָּל נִשְׁאָר בְּמִשְׁפָּחָה" אֶפְשָׁר לְכַתּוֹב לְפִי הַכְּתוּבָת: עֲנֵת דוֹתָן, "שֶׁעַר לְמִתְחִיל", הַמְּסִגֶּר 9, תִּלְ-אָבִיב. אוֹ לְמְדוֹר "כְּתָבוּ לָנוּ" בְּאִתֵּר שְׁלָנוּ: www.slamathil.co.il